

Grønne nationalregnskaber og det grønne BNP

Ole Gravgård
Danmarks Statistik

Grønne nationalregnskaber
og det grønne BNP

Metoder og muligheder

DANMARKS
STATISTIK

DANMARKS
STATISTIK

Det grønne nationalregnskab er på den internationale dagsorden

Grøn økonomi
Grøn vækst
Livskvalitet
Klimadagsordenen
Bæredygtig udvikling
Ressourceeffektivitet

”Det traditionelle
nationalregnskab og BNP
kan ikke stå alene”

”Der er behov for at
belyse
udviklingen bedre og
bredere”

”Det grønne
nationalregnskab
er et vigtigt
redskab”

FN (RIO +20, Post 2015)
EU - beyond GDP
Stiglitz kommissionen
OECD
Verdensbanken
FAO
Nordisk Ministerråd

Internationale retningslinjer for grønne nationalregnskaber

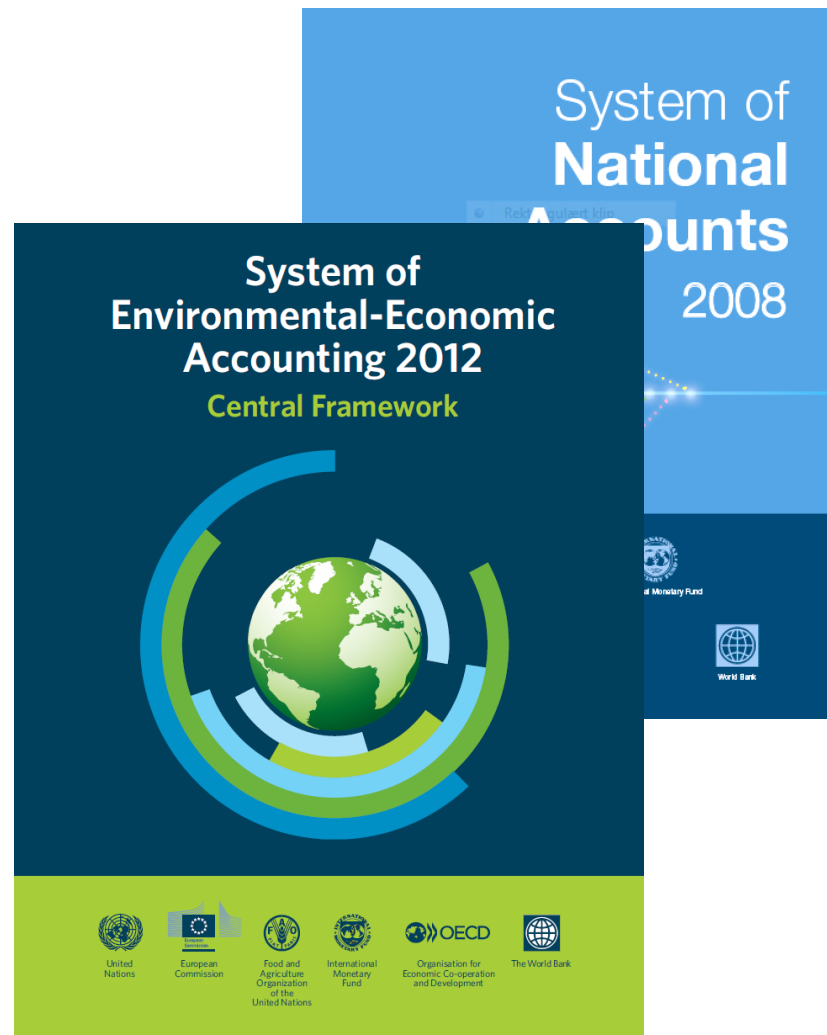
SEEA-Central Framework

International statistisk standard for grønne nationalregnskaber (miljøøkonomiske regnskaber)

Internationalt anerkendt og accepteret (bl.a. global høring)

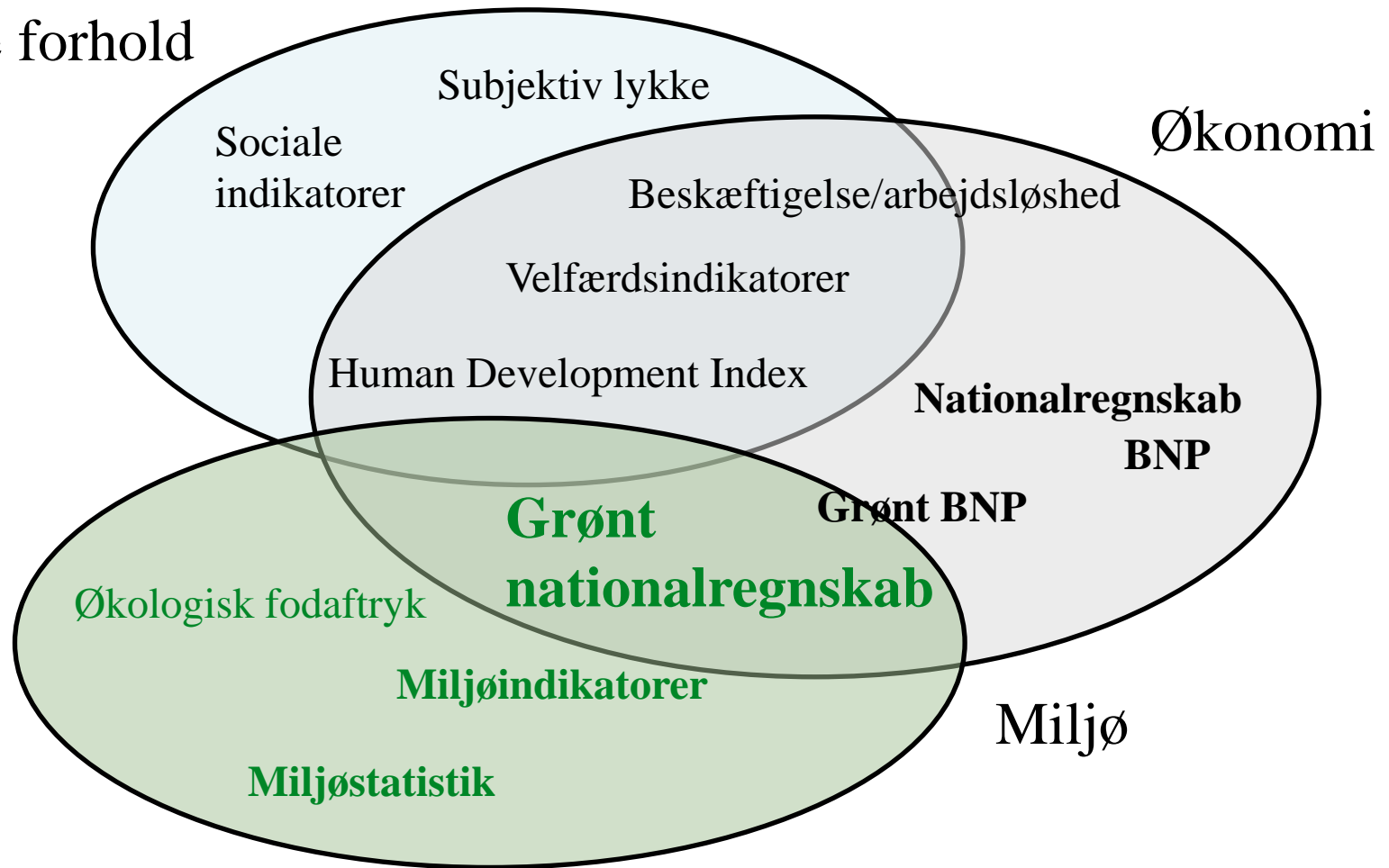
Udgivet af FN, EU, OECD, Verdensbanken, IMF og FAO

SEEA- Central Framework er det værktøj, der bliver anvendt internationalt, bl.a. af de internationale institutioner

Det grønne nationalregnskab belyser samspillet mellem økonomi og miljø

Sociale forhold

Det grønne nationalregnskab

Udvider det traditionelle nationalregnskab

1) Økonomiens miljøpåvirkning

fx CO₂ og affald fra brancher og husholdninger

2) Økonomiens brug af naturressourcer

fx brug af energi, vand og råstoffer

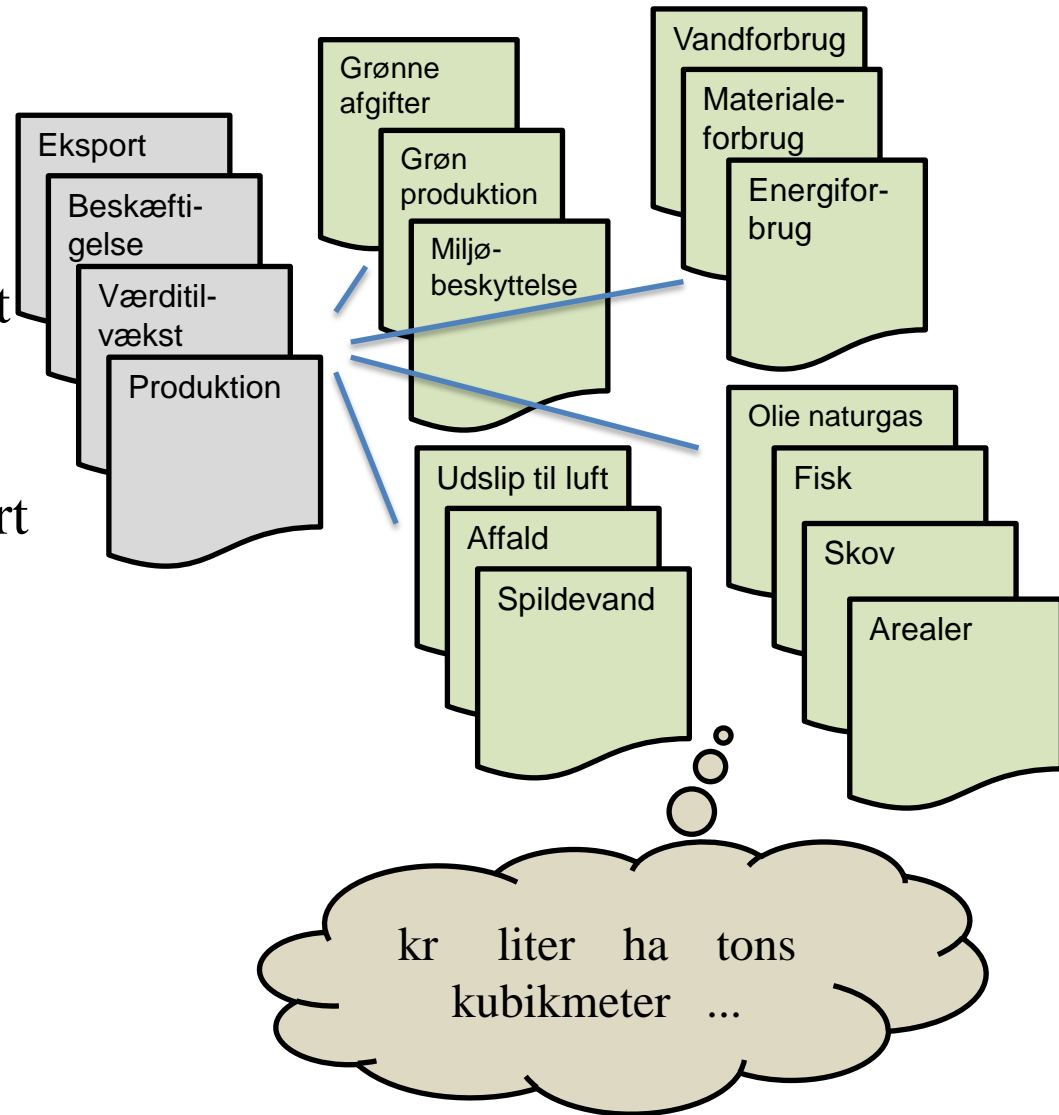
3) Hvilke økonomiske aktiviteter er især knyttet til miljøet?

fx miljøbeskyttelse, grøn produktion, grønne afgifter, miljøskadelige subsidier

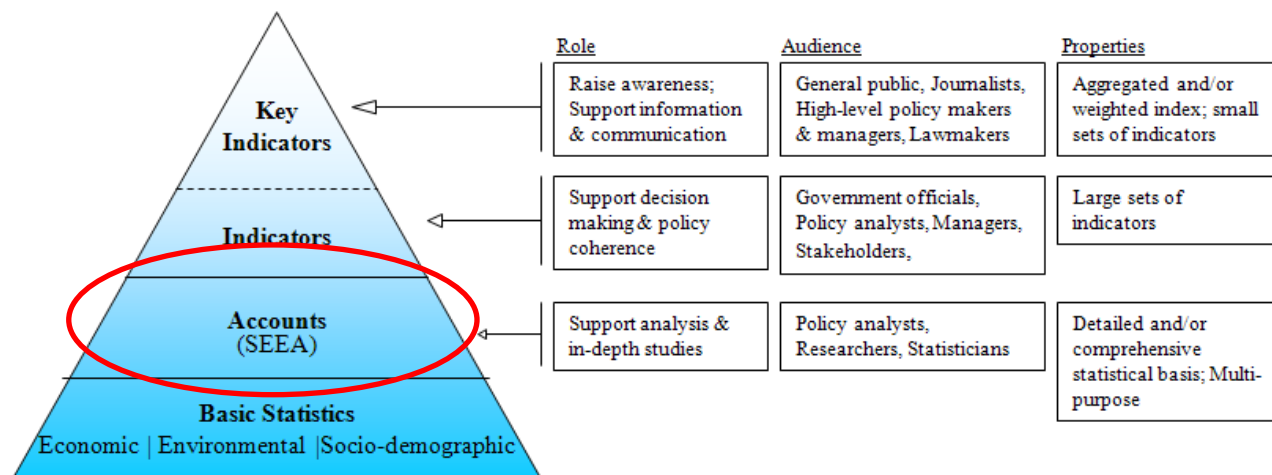
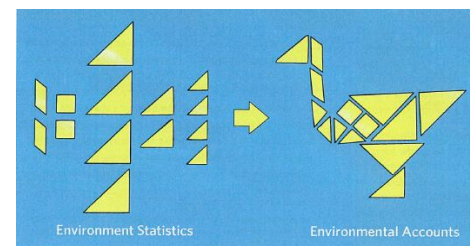
Det grønne nationalregnskab (Miljøøkonomisk regnskab)

- Informationssystem med oplysninger om miljø og naturressourcer – knyttet til det traditionelle nationalregnskab
- En række delregnskaber opgjort i de naturlige enheder
- Indeholder normalt ikke - et grønt BNP

Det grønne nationalregnskab og eksisterende miljøinformation/statistik

- Det grønne nationalregnskab er en omkostningseffektiv udvidelse af eksisterende økonomisk og miljømæssig statistik, men erstatter eller overflødiggør ikke eksisterende miljøstatistik
- Sigter mod at belyse sammenhænge
- Del af informationspyramiden

Nogle principper i grønne nationalregnskaber/SEEA

- Samme klassifikationer som i det traditionelle nationalregnskab:
 - Miljøpåvirkninger opgøres for hvert erhverv og husholdningerne
- Fuldstændig opgørelse og samme definitioner
 - Er en aktivitet med i nationalregnskabet, medtages den også i det grønne nationalregnskab (fx international transport)
- Sammenlignelighed over tid og mellem lande

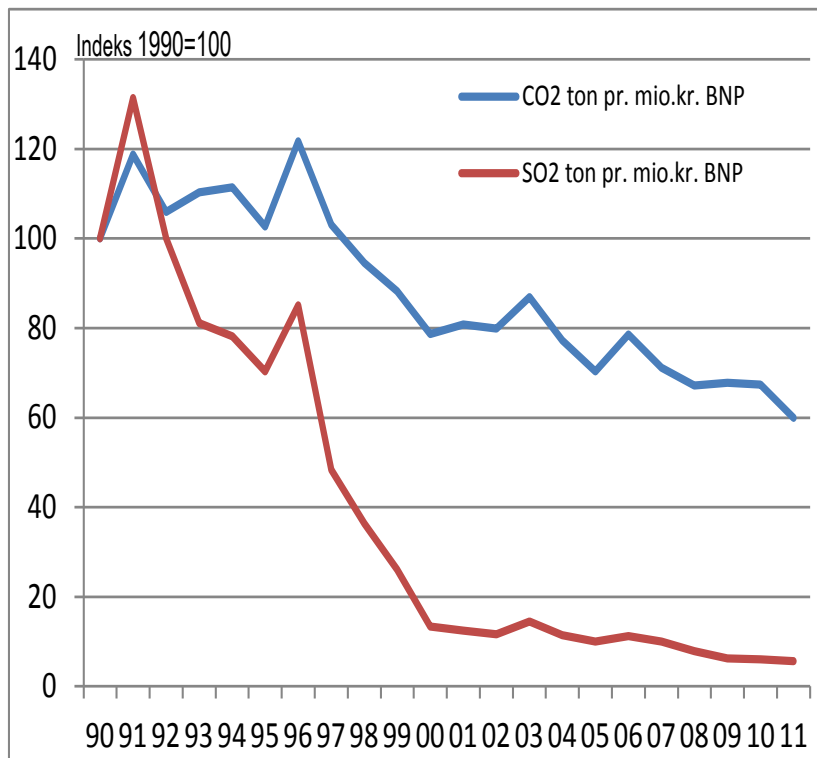
Nogle anvendelser af det grønne nationalregnskab

- De økonomiske aktiviteters miljøpåvirkning
- Miljø- og økonomiprofiler for brancher/sektorer
- Afkobling
- Ressourceforbrug og ressourceproduktivitet
- Produktionens og forbrugets globale ressource- og miljøpåvirkning
- Nationalformue – værdien af naturressourcerne
- Grøn økonomi - grøn vækst - konkurrenceevne
- Miljøbeskyttelse og ressourcepleje
- Økonomiske virkemidler - afgifter/subsidier og PPP

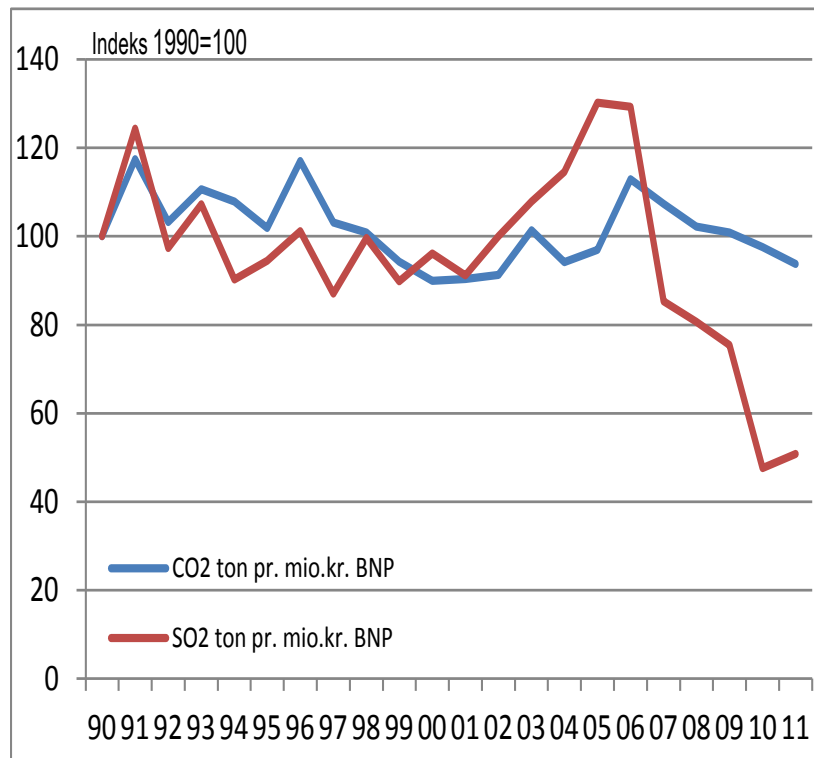

Afkobling mellem økonomisk vækst og miljøpåvirkning

Dansk territorium

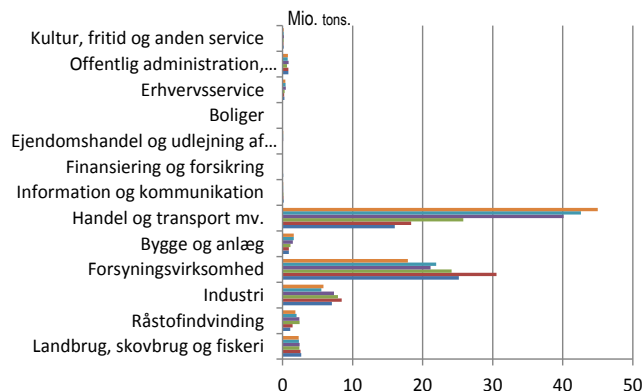

Økonomien inkl. international transport

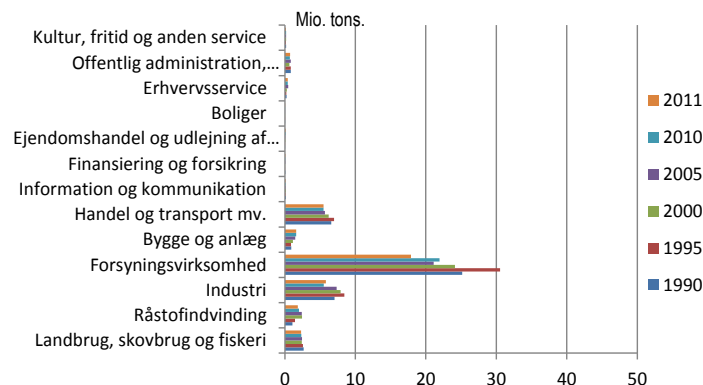

Erhvervenes økonomi og miljøpåvirkning

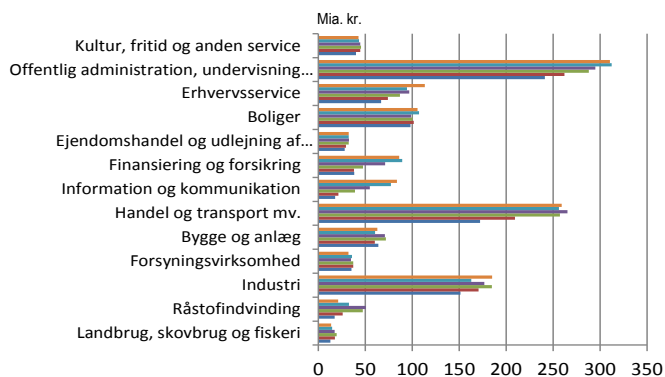
CO₂ inkl. international transport

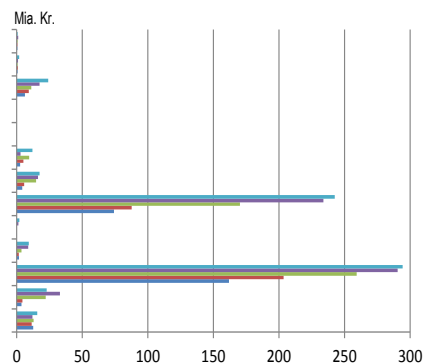
CO₂ ekskl. international transport

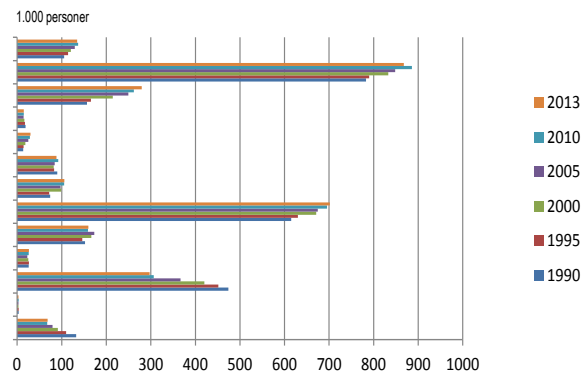
Værditilvækst

Eksport

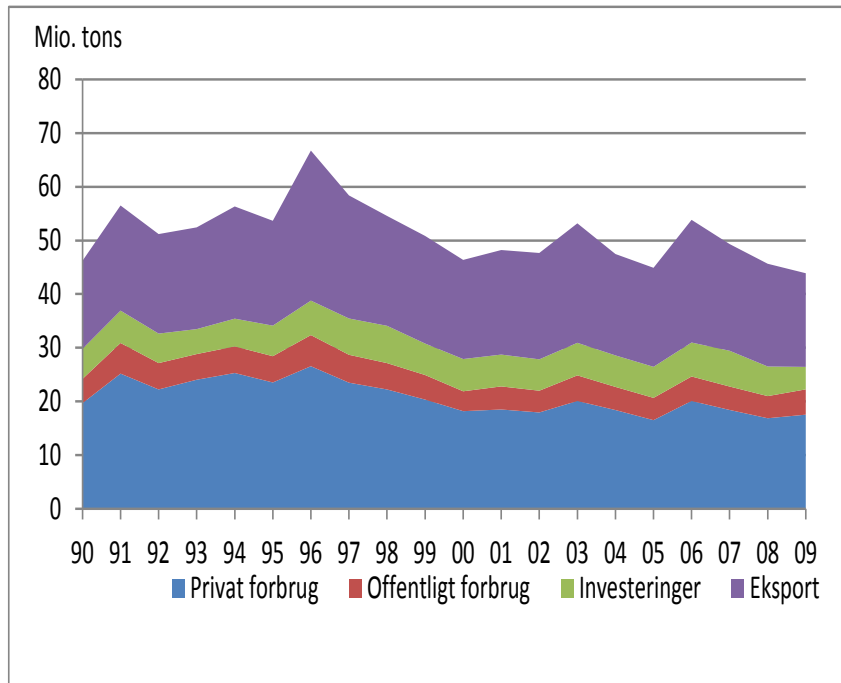

Beskæftigelse

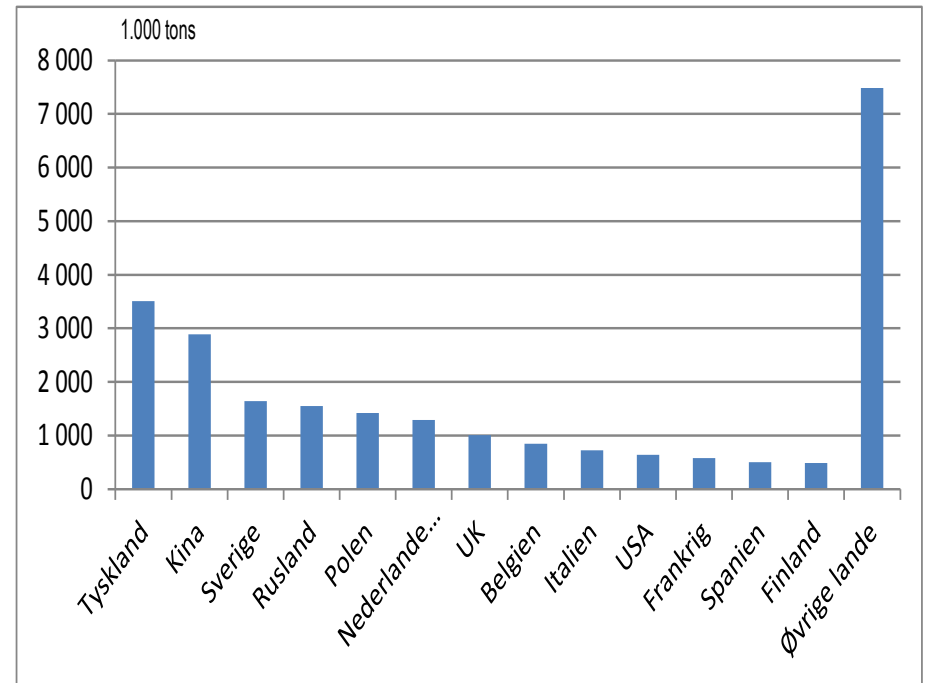

Beregning af CO₂ fodaftryk

CO₂-udslip i Danmark skabt af privat forbrug og eksport mv.

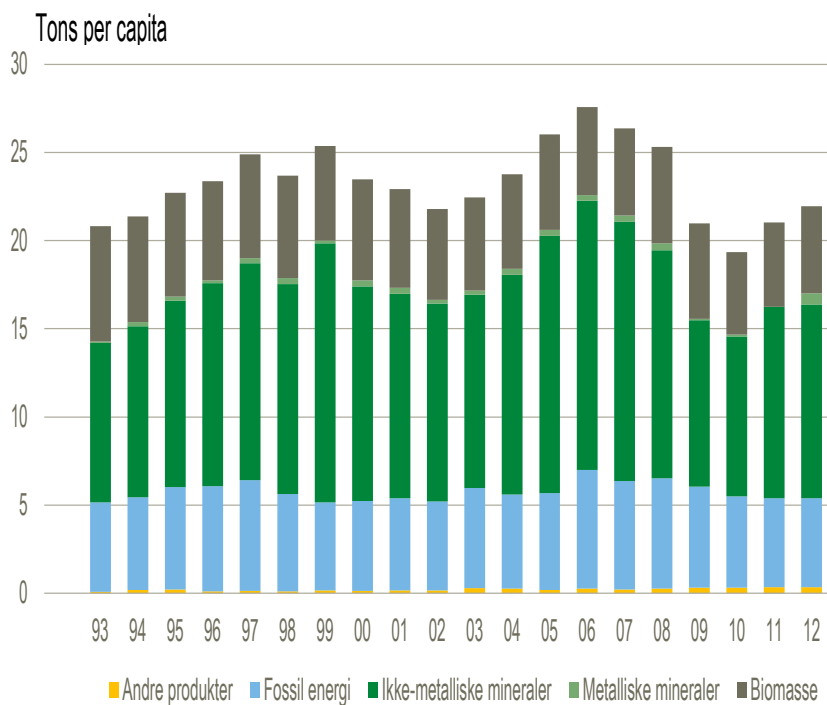

CO₂-udslip i udlandet skabt af import af varer til Danmark

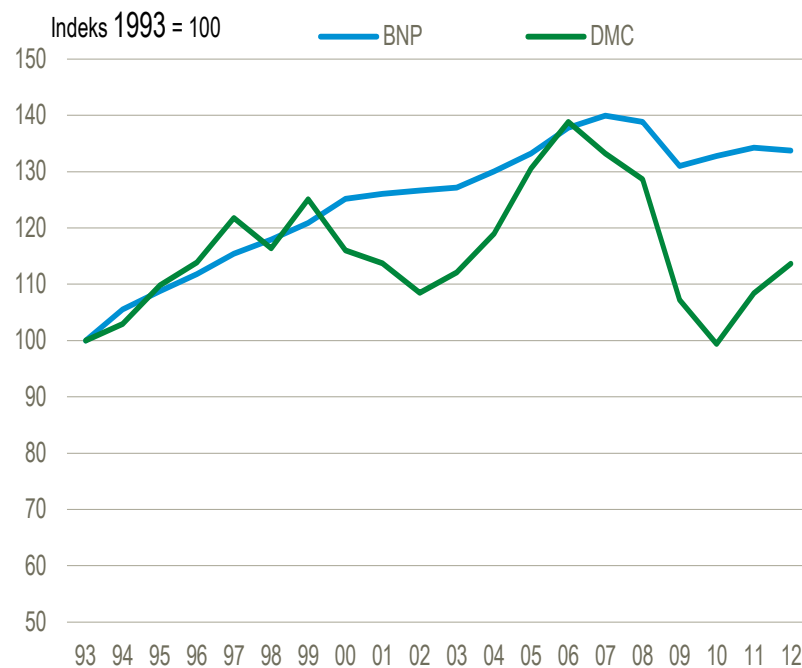

Danmarks materialeforbrug

Danmarks materialeforbrug

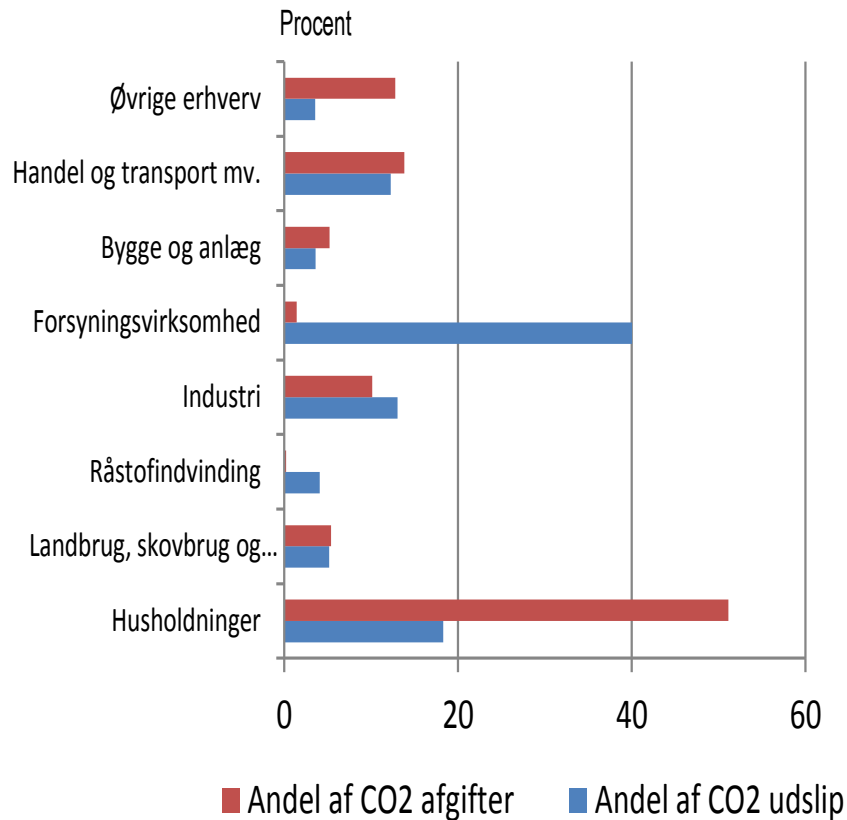

Danmarks materialeforbrug og BNP

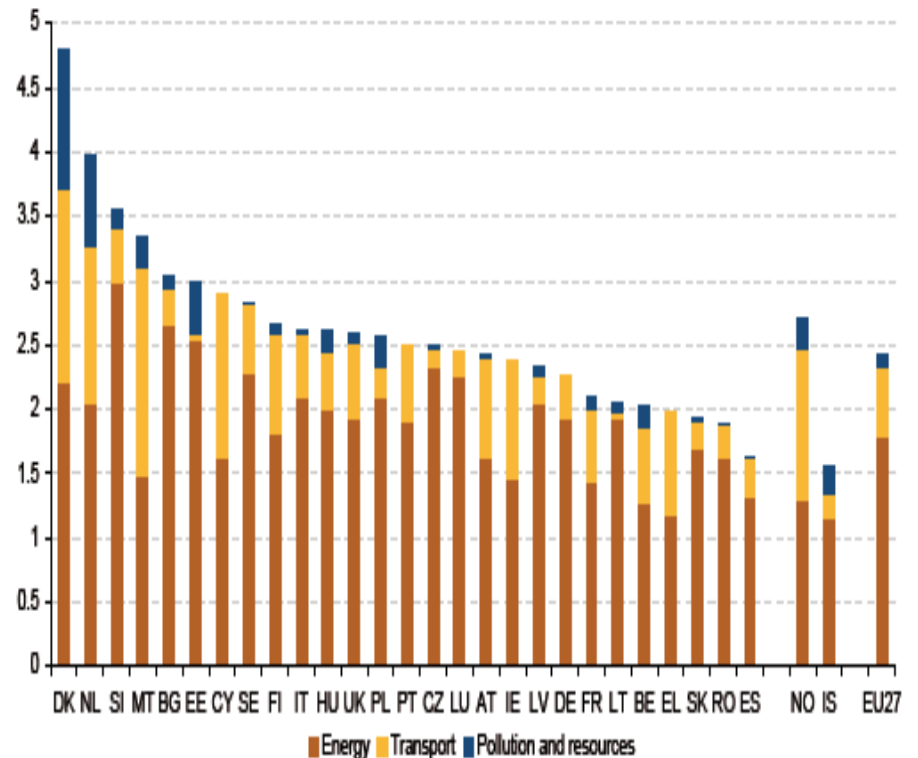

Miljørelaterede skatter

Andele af CO₂-afgifter og CO₂-udslip

International sammenligning af miljøafgifter

Kilde: Eurostat.

EU og det grønne nationalregnskab

Forordning 691/2011 om europæiske miljøøkonomiske regnskaber

Danmarks Statistik indberetter nu 3 moduler til Eurostat

- Udslip til luft
- Materialestrømsregnskaber
- Miljørelaterede skatter

Nye moduler på vej (fra 2017)

- Miljøbeskyttelsesomkostninger
- Grøn produktion
- Energiregnskaber

Der er ikke planlagt yderligere udvidelse af forordningen

22.7.2011		Official Journal of the European Union		L 192/1	
I (Legislative act)					
REGULATIONS					
REGULATION (EU) No 691/2011 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 6 July 2011 on European environmental economic accounts (Text with EEA relevance)					
THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,					
Having regard to the Treaty on the Functioning of the European Union, and in particular Article 338(1) thereof,					
Having regard to the proposal from the European Commission,					
After transmission of the draft legislative act to the national parliaments,					
Acting in accordance with the ordinary legislative procedure ⁽¹⁾ ,					
Whereas:					
(1) Article 3(1) of the Treaty on European Union provides, <i>inter alia</i> , that the Union 'shall work for the sustainable development of Europe based on balanced economic growth and price stability, a highly competitive social market economy, aiming at full employment and social progress, and a high level of protection and improvement of the quality of the environment'.					
(2) Decision No 1600/2002/EC of the European Parliament and of the Council of 22 July 2002 laying down the Sixth Community Environment Action Programme ⁽²⁾ confirmed that sound information on the state of the environment, and on the key trends, pressures and drivers for environmental change, is essential for the development of effective policy, its implementation, and the empowerment of citizens more generally. Instruments should be developed with a view to enhancing public awareness of the environmental effects of economic activity.					
(3) A scientifically sound approach to measuring the shortage of resources will, in the future, be crucial to the sustainable development of the Union.					
(4) Decision No 1578/2007/EC of the European Parliament and of the Council of 11 December 2007 on the Community Statistical Programme 2008 to 2012 ⁽³⁾ refers clearly to the need for high-quality statistics and accounts in the domain of the environment. Furthermore, under the main initiatives for 2008 to 2012 it states that legal bases should be developed, where appropriate, for core areas of environmental data collection currently not covered by legal acts.					
(5) In its Communication of 20 August 2009 entitled 'GDP and Beyond: Measuring progress in a changing world', the Commission recognised the need to supplement existing indicators with data that incorporate environmental and social aspects in order to allow more coherent and comprehensive policy making. To that end, environmental economic accounts offer a means of monitoring the pressures exerted by the economy on the environment and of exploring how these might be abated. Environmental economic accounts show the interaction between economic, household and environmental factors and consequently are more informative than national accounts alone. They provide a significant source of data for environmental decisions and the Commission should consult them when drawing up					
⁽¹⁾ Position of the European Parliament of 7 June 2011 (not yet published in the Official Journal) and decision of the Council of 21 June 2011.					
⁽²⁾ OJ L 242, 10.9.2002, p. 1.					
⁽³⁾ OJ L 344, 28.12.2007, p. 15.					

Et bredt dækkende grønt nationalregnskab for Danmark

Igangværende og på vej:

Udslip til luft

Materialestrømsregnskab

Miljørelaterede skatter

Energiregnskab

Miljøbetyttelsesomkostninger

Grøn produktion

Områder der mangler:

Vand og spildevand

Affald

Arealanvendelse/arealdække

Miljørelaterede subsidier

Ressourcer (olie og naturgas, skov, fisk, jord)

		År 1	År 2	År 3	År 4
Omfattet af forordning nr. 691/2011	1. Udslip af drivhusgasser og luftforurenende stoffer (1990-)	[Green]			
	2. Miljøskatter (1995-) ²⁾				
	3a. Vare- og materialestrømme (1993-)				
Forventet udvidelse af forordning	4. Energi (1966-)	[Green]			
	5. Miljøbetyttelsesomkostninger (2005-)				
	6. Grønne varer og tjenester (EGSS) (2012 -)				
Yderligere regnskaber	3b. Vare- og materialestrømme, udvidelse af 3a.	[Green]			
	7. Vand (1995-)				
	8. Olie og naturgas (1990-)				
	9. Affald (2009-)				
	10. Arealanvendelse og arealdække				
	11. Spildevand				
	12. Miljørelaterede subsidier (1995-)				
	13. Skov				
	14. Fisk				
15. Land/jord					

■ Regnskab i løbende drift
■ Regnskab udvides/forbedres
■ Nyt regnskab etableres

Et grønt nationalregnskab for Danmark i henhold til de internationale retningslinjer er ikke baseret på at alt skal værdisættes (grønt BNP)

”Grønt BNP”

- *Et enkelt eller nogle få tal*, fremkommet ved fratække nogle værdier knyttet til miljø- og naturressourceforhold fra et af de traditionelle nationalregnskabsmål (nationalprodukt, indkomst, opsparing)
- *Et økonomisk mål*, hvor miljøforhold er underkastet en økonomisk vurdering baseret på en række antagelser og skøn samt udvalg af forhold (partiel indikator)
- Baseret på *svag bæredygtighed* – det ene tal fortæller ikke nødvendigvis noget om hvordan det er gået med miljøet

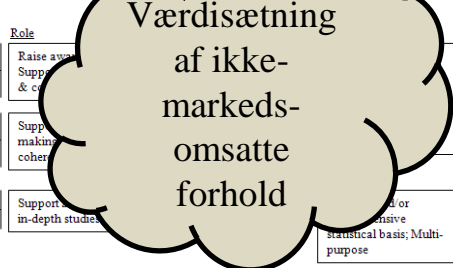
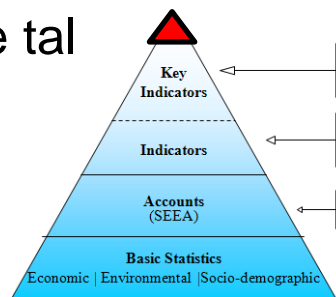
”Grønt BNP” =

BNP

minus forbrug af fast realkapital

minus værdi af udtømming af naturressourcer

minus omkostninger ved forurening

”Grønt BNP”

- Værdisætningen er oftest problematisk for ikke markedsom-satte goder (men mulig for mange naturressourcer)
- Fortolkningsmæssige problemer
- Ikke entydigt eller veldefineret begreb
- Ingen statistisk standard eller bred konsensus
- Modsat *grønt nationalregnskab* er ”Grønt BNP” ikke udbredt i praksis
- Kan pt. ikke indgå i den ”officielle” statistik, men er forskningsmæssigt interessant

”Grønt BNP” =

BNP

minus forbrug af
fast realkapital

minus værdi af
udtømning af
naturressourcer

minus
omkostninger ved
forurening

